

På jakt efter UFO

att identifiera det oidentifierade

Människan har länge sett fenomen och föremål på himlen som inte kunnat förklaras. Ibland har de tolkats som tecken från andra världar eller budskap från olika gudar. Universum är ofattbart stort och frågan om det finns intelligent liv på andra planeter än vår egen fascinerar och förbryllar. Vi har samtalat med Clas Svahn, journalist, författare och ordförande för världens största arkiv om det okända, Archives for the unexplained, och sedan många år aktiv inom föreningen UFO-Sverige.

Text Agneta Orlå Bild IgorZh (shutterstock.com) Foto UFO-Sverige, Clas Svahn

Allteftersom fler och fler planeter upptäcks kring andra solar än vår egen känns idén om att vi människor på jorden skulle vara de enda intelligenta varelserna i universum mer och mer osannolik. Inspirerad av Pentagons uforapport som släpptes sommaren 2021 som bekräftade att de upplevelser som flera amerikanska stridsplaner haft av okända föremål var autentiska, satte jag mig en natt på en balkong i Dalarna för att studera natthimlen. Efter någon timme, precis då jag bestämde mig för att gå in för att sova, och hann tänka tanken att det var tråkigt att jag inget spännande hade fått se - så upptäckte jag plötsligt en stor starkt skinande ljusboll på himlen ovanför mig. Jag betraktade den intensivt någon minut innan den plötsligt och med hög hastighet snabbt försvann. Var det ett ufo på väg över Siljan i natten? Vem vet.

FASCINATIONEN FÖR rymden, astronomi och ufointresset har funnits med *Clas Svahn* sedan tidig ålder. Som ung tonåring började han läsa allt han kom över om "flygande tefat" som de oftast kallades då och sparade på artiklar och tidningsurklipp i ämnet. På Clas önskelista till julen stod ufoundersökaren Gösta Rehns böcker och Clas kastade sig genast över dem då han fått dem. Böckerna kom att förändra hans liv. Clas startade en förening i sin hemstad - UFO-Mariestad som senare anslöt sig till Riksorganisationen UFO-Sverige. Den lilla föreningen började undersöka olika inrapporterade ufofenomen. Ingenting kändes omöjligt och att få lyssna till människors berättelser om farkoster,

svävande cigarrer och lysande skivor var ett starkt driv. Vid sidan av sitt arbete som journalist på Dagens Nyheter ägnar Clas fortfarande flera timmar om dagen till ufointresset och fascinationen inför mötet med en person som har en historia att berätta finns alltfjänt.

VILKEN ÄR DEFINITIONEN av ufo, vad menas med det egentligen?

- Förkortningen står för Unidentified Flying Objects, ett oidentifierat flygande föremål, men grunddefinitionen innebär att det skall vara en observation som är undersökt av personer som är kunniga och som kan avgöra om det är ett misstag eller någonting annat, först då kan det få beteckningen ufo - en förkortning som numera blivit ett ord. Miss-tolkningarna kan vara många och till exempel handla om olika astronomiska fenomen, drönare, ljusstarka planeter och stjärnor, väderballonger, flygplan, thailändska ljuslykter. Det ska alltså inte enbart vara oidentifierat av den som såg föremålet utan även av den som noggrant undersökt det. Ofta används ufobegreppet lite slarvigt, man kanske såg något som man inte förstod vad det var men inte förrän det har blivit undersökt kan man alltså kalla det ett ufo. Ibland kopplas också begreppet ihop med utomjordiska hypoteser - man sätter likhetstecken med att ett ufo är något utomjordiskt. Men eftersom ufo betyder att det är något oidentifierat kan man inte med säkerhet veta vad det är.

DU BENÄMNER DIG som ufolog, vad är det och vad gör en sådan?

- Det är ett begrepp som används av ufointresserade över hela världen, även om det

inte är ett vetenskapligt begrepp. Och för att kalla sig det behövs någon form av utbildning. Vi i UFO-Sverige utbildar våra fältundersökare sedan 1977. Det brukar vara 40-60 personer varje år som blir certifierade av oss för att kunna undersöka de rapporter vi får in. De besöker de som lämnat rapporter till oss och skall göra intervjuer för att kunna avgöra om man kan säga att det är ett ufo eller inte. Det finns enbart en grupp till i världen, organisationen MUFON i USA, som utbildar fältundersökare. Deras utbildningar sker digitalt men vi i Sverige är de enda som erbjuder fysiska utbildningar som är betydligt bättre.

- Intresset för UFO-Sverige ökar, vi närmar oss tusen medlemmar och vi är en ideell organisation med många aktiva medlemmar som arbetar hårt för detta på fritiden. I år firar vi 50-årsjubileum med en två dagar lång mäsas den 28-29 maj i Norrköping med utställning och föredrag. Vi har också en rapportcentral dit allmänheten kan ringa in sina upplevelser och vi får i snitt in en rapport om dagen. Det vi gör är att försöka sälla agnarna från vetet, vilket kräver en hel del jobb. Det som återstår efter ordentliga undersökningar är en handfull rapporter per år, men dessa är värda desto mer berättar Clas.

HAR DU SJÄLV haft upplevelser av det som skulle kunna vara ett ufo?

- Ja, jag och min fru såg något vi inte kunde förklara. Det var den 5 november 1995. Vi var på väg hem i bilen efter en tillställning vi varit på, klockan var kring ett på natten. Det var en väldigt vacker stjärnklar natt.

När vi åker förbi en busshållplats i närheten av där vi bor ser vi att en man står och pekar uppåt himlen och en annan man står intill och spanar. Min fru som satt intill mig kikade åt samma håll men kunde inte se något. Vi var strax hemma och gick ur bilen för att se om vi kunde upptäcka något. Efter några minuter kommer det plötsligt, ur tomma intet, en bit upp på himlen något som såg ut som tre lysande plustecken. De flög fram intill varandra. Först trodde jag att det var fåglar upplysta av stadens ljus, vilket jag sett många gånger. Men detta var inga fåglar, de flaxade inte och lyste mycket starkt. De flög över oss, vårt hus och grannens hus och försvann sedan bortom horisonten över skogen.

EFTER ATT VI sett detta gjorde vi det man skall göra; vi pratade inte med varandra genast, utan gick in och satte oss i varsitt rum och skrev ned vad vi upplevt och gjorde teckningar på det vi sett. Först efter det stämde vi av vår upplevelse. Och de var mycket samstämmiga. Jag satte en undersökare från föreningen på detta, men vi hittade aldrig en förklaring på vad det var.

- I samband med detta förstod jag också hur svårt det kan vara för ett vittne att berätta, och hur lätt det är att inte göra det. Trots att jag har hållit på med detta i hela mitt liv så tror jag att det var viktigt att själv få uppleva att det inte var så enkelt att överföra min upplevelse och det jag varit med om, till andra. Det dröjde ett tag innan jag berättade detta för mina närmaste i UFO-Sverige eftersom upplevelsen kändes så konstig. Sådana här upplevelser påverkar människor starkt,

det kan skaka om rejält och det kan förändra deras sätt att se på världen och livet. Det sätter tillvaron i ett nytt perspektiv, säger Clas.

”Sådana här upplevelser påverkar människor starkt, det kan skaka om rejält och det kan förändra deras sätt att se på världen och livet.”

CLAS ÄR OCKSÅ ordförande för världens största arkiv om det okända, Archives for the unexplained med säte i Norrköping. Detta arkiv med bibliotek, pappersarkiv, inspelningar, digitala filer och föremål relaterat till alla typer av oförklarade fenomen, startade 1973 och spänner över hela världen. Rapporterna gäller allt inom det paranormala. Utöver ufoämnet, även andar, spöken, visioner, uppenbarelser, väsen, folktro, tomtar och troll etcetera.

Det huserar på 650 kvadratmeter, med 3,5 km med hyllkapacitet och ett stort bibliotek med över 55 000 volymer och förser forskare, historiker, religionspsykologer, ufologer och privatpersoner med material. De får kontinuerligt in nytt material och är angelägna om att rädda så mycket material som möjligt. I början av mars var Clas inbjuden till Rice University i Houston för att berätta

NAMN Clas Svahn.

ÅLDER 63 år.

FAMILJ Fru Anneli och två vuxna barn, Niklas och Markus.

BOR Järfälla.

GÖR Journalist på Dagens Nyheter.

MOTTO Ge aldrig upp!

AKTUELL MED Har givit ut ett flertal böcker och ljudböcker, nu senast "Världsrymden anfaller", en samlingsvolym om faror från rymden.

om arkivets arbete på en stor konferens med namnet Archives of the impossible.

I DEN AMERIKANSKA uforapporten som släpptes sommaren 2021 konstaterades att endast ett enda av 144 fall som studerats har kunnat identifieras. Materialet som analyserats är videoupptagningar och data som samlats in av den amerikanska militären under övningar. I rapporten står också att 80 UAP - Unidentified Aerial Phenomena - har registrerats av flera olika sensorer och att det verkar vara fysiska föremål. I 18 fall har dessa uppvisat ovanliga rörelsemönster eller flygbeteenden såsom att röra sig abrupt, i hög fart och mot vinden.

VAD ÄR DITT INTRYCK av rapporten, vilka konsekvenser kan den ha och varför släpptes den just då?

- Rapporten visade att det amerikanska försvaret är intresserat av de okända fenomenen, inte minst som ett tänkbart hot mot sina egna piloter. Och i slutet av förra året tog den amerikanska kongressen beslutet att inrätta en permanent avdelning inom försvarshögkvarteret Pentagon som ska arbeta med att undersöka ufoobservationer som görs av militär personal. Man kommer alltså att fortsätta med ufoundersökningar inom försvarsmakten bekostade av skattemedel. En särskild insatsgrupp kommer att skickas ut till olika platser vid speciella händelser. Men det är alltså enbart militära rapporter det handlar om, inte allmänhetens upplevelser. Man skall också undersöka de som har gjort observationerna, piloterna till exempel och hur de påverkats och dessutom kommer

man att försöka få ut så mycket information som möjligt som kan leda till att USA självt kan bygga upp försvarskapacitet som motsvarar dessa okända föremål. Så man tar detta ändå på stort allvar.

- En konsekvens av rapporten är också att de som sett ufopenomen känner att de får upprättelse, man kan se saker som inte går att förklara där inte ens de skickligaste utredarna kan lämna förklaringar. Det blir lättare att diskutera detta. Om USA:s militär skulle komma fram till att det var utomjordiska fenomen tror jag att det skulle vara omöjligt att hålla det hemligt, det skulle med all säkerhet läcka ut. Det är ju en hel generation som vuxit upp med science fiction och ufopenomenet under årtionden och den har en helt annan idébakgrund och är beredda att tro på en sådan förklaring.

DET SOM BIDROG till att rapporten släpptes förra sommaren var att *Luis Elizondo*, en man som arbetade inom Pentagon och del-

vis undersökte uforapporter som hade med det militära att göra, ansåg att försvaret skulle ta detta på större allvar. När han lämnade sin tjänst 2017 tog han med sig tre icke-hemligstämplade filmklipp på strids-piloters observationer av oidentifierade föremål. De hamnade på New York Times redaktion som i december 2017 publicerade en stor artikel som gav allmänheten inblick i vad som pågick inom det amerikanska försvaret. Den offentliga delen av ufoutredningarna som funnits tidigare, lades ner 1969 men nu har det vänt helt. Nu ökar man insatsen istället. Men för USA handlar ju det primärt om att skydda sina egna gränser, säger Clas.

AVSLUTNINGSVIS - hur ser du själv på ufopenomenet?

- Jag vet inte vad det är, men det är definitivt värt att undersöka. Och det händer på riktigt, det är något fysiskt, det är inte bara något i folks huvuden. I grund och botten vet

vi inte vem som flyger dem eller som skickar ut dem. Det är alltid viktigt att förhålla sig öppen och nyfiken, men jag är samtidigt kritisk och vill verkligen veta vad det är som människor ser och upplever. Men jag ser mig inte heller som facit även om jag hoppas att den som lyssnar på mig ska ta hänsyn till att jag har snart 50 års erfarenhet av att undersöka fenomenet, avslutar Clas. ☺

Plus mer

www.ufo.se

Ett urval av böcker av Clas Svahn:

"UFO - spökraketer, ljusglober och utomjordingar" (Bokförlaget Semic, 2015).

"Det okända - övernaturliga möten och fenomen" (Bokförlaget Semic, 2018).

"Verklighetens Arkiv X: de okända bilderna och berättelserna från vår gåtfulla värld" (Bokförlaget Semic, 2019)

Area 51 och Roswellincidenten

Area 51 är det inofficiella namnet på en amerikansk militärbas i Nevadaöknen. Det är en mytomspunnen plats där rykten gör gällande att militären förvarar kraschade ufon med tillfångatagna och döda utomjordingar. Det vi med säkerhet vet är att den fjärde juli 1947 störtade något i öknen utanför staden Roswell, militären hämtade vrakdelarna som fördes till Roswell Army Air Base. Resten är spekulationer.

Ombordtagna på ett rymdskepp?

Betty och Barney Hill menar att de blev ombordtagna på ett utomjordiskt rymdskepp den 19 september 1961. Deras berättelse var en skrämmande och förvirrande upplevelse där de har minnesluckor och upplevde märkliga saker som klockor som stannat, förlorad tid, förändringar på deras kläder, skor och bilen de färdats i. Men genom hypnos kunde de senare få tag i sina

minnen via inspelningar från hypnosessionerna och höra sig själva berätta om ombordtagningen, besättningen på farkosten, undersökningarna och tester som gjordes på dem. Deras minnen under hypnosen är dock inte helt identiska. Paret Hill lever inte längre men deras historia lever kvar och fascinerar fortfarande. Vad det var de faktiskt var med om kanske vi aldrig få svar på.